

over denne Skala paa 6, 8 og 10 Kr. var der naturligvis ogsaa en langt større, naar man forlangte ekstraordinære Foranstaltninger som Musik, Tæpper, Blomster o. s. v., og selvfølgelig ogsaa naar man forlangte ekstra høflig Behandling. Det er bitterligt — det har jeg haft Eksempler paa — at for 6 Kr. er man meget uhøflig, saa det undertiden kan være ganske generende for vedkommende. Den firkelige Vielse støder Folk ved denne Klassificering af dem, der søge Præstens, Kirkens, Guds Betsigelse til deres Hættekab. Man tager Kristuranten op og siger: Hvor hører du hjemme, hvilken Vielse forlanger du? Derimod koster det borgerlige Hættekab altid 6 Kr. 33 Ore for alle, og Borgemeisteren, der staar beroppe, spørger ikke: Vil De betale ekstra, saa skal jeg være ekstraordinær høflig, og der er ingen Degn eller Klokke o. s. v., der forlanger ekstra Driftpenge for at behandle Brudeparret paa en nogenlunde pæn Maade, ikke at tale om, at man ikke kan saa gjort ekstra Stads, saa at man bliver paa en Maade et værdigere Par ved at have ladet sig vie for en højere Betaling. Det vilde vistnok være anbefalelsesværdigt, om Gejstligheden gik bort fra denne Klassificering ved forskellige Betalingsgrader og over til en ensartet fast Betaling for et smukt firkeligt Bryllup. Derved vilde man modarbejde borgerlige Vielser paa en bedre Maade, end man nu gør ved at nægte at begrave de stakkels døde, som maatte have ladet sig borgerlig vie for at spare nogle faa Kroner. Den højtærede Minister udtalte, at han for sit Vedkommende ikke kendte noget til en fælles Beslutning over for saadanne døde, der havde været borgerlig viede. Men der foreligger i alt Fald en pludselig og samstemmende Optræden fra Præsternes Side over for borgerlige Hættekaber. At denne fælles Optræden skulde finde Sted uden nogen fælles Beslutning forekommer mig i høj Grad usandsynlig. Jeg er i alt Fald tilbøjelig til at tro, at der har været en saadan. Denne Præsternes Optræden over for borgerlig viede med Hensyn til deres dødes Begravelse synes for en halv Snes Dage siden at være brudt af den Præst, der gik i Spidsen og nægtede at begrave saadanne Folk, nemlig en Pastor Levinjen. Der synes altsaa at være taget en ny Bestemmelse. Pastor Levinjen har været nærværende ved en Mand's Jordekærd til Trods for, at denne Mand var borgerlig viet, men han gjorde det paa en Maade, som virkede i allerhøjeste Grad stødende og faarende paa det tilstedeværende Følge og den afdødes Slægtninge. Pastor Levinjen var for første Gang efter den omtalte Beslutnings

Beslutning til Stede ved en Begravelse af Kassereren for Kularbejdernes Fagforening. Enten havde bedt Præsten om at være nærværende, og Præsten havde sagt ja, men da man gik ind, hvor Baaren stod, erklærede Præsten til den Del af Følget, der vilde komme ind med Faner og Kranse: I behøve ikke at komme ind, for det er straks forbi, jeg er straks særdis. Han træder derefter hen til Baaren og siger: Da det ved Lov er hjemlet, at ingen Præst maa tale ved en Baare, naar den afdøde er traadt ud af Folketirken, vil jeg gøre Enten den Tjeneste at kaste Jord paa. Da han havde sagt disse Ord og kastet Jord paa, gik han sin Vej, og saa var det forbi. Denne Tildragelse viser, at Præsterne ere ved at vige tilbage med Hensyn til deres Vægring over for afdøde borgerlig viede, men de gøre det nødig, og jeg tør næsten sige, at de gøre det paa en usømmelig Maade. Underligt er det, at overalt, eller i alt Fald meget ofte, hvor Præsterne optræde over for fattige Folk, over for Arbejderstanden, gøre de det paa en Maade, der saarer og krænker og vækker Mistemning. Den Præst, der havde givet Giften Anledning til at tro, at han vilde holde en Tale ved hendes Mand's Baare, og at Manden altsaa vilde blive begravet paa almindelig Vis, behandlede Enten paa en Maade, der krænkede hendes Følelse. Enten blev behandlet som den, der har den Ulykke at være gift med en Forbryder; thi ved Forbrydere bærer man sig ad paa den Maade, at der ingen Tale holdes. Der bedes maatte en Bøn, og der kastes Jord, og man gaar saa sin Vej hurtigt muligt. Her var imidlertid Tale om en hederlig Mand, som havde sine Medborgeres Agtelse, og det, der her skete, var, at Præsten behandlede Familien, som om den afdøde var Forbryder, en stemplet Mand. Jeg vil sige, at hele den Maade at optræde paa over for Arbejderstanden er anderledes end over for andre. Vi høre aldrig noget lignende, saasnart der er Tale om rige Folk. Men alt dette staar for mig som noget mærkeligt, noget uforstaaeligt. Jeg kan ikke kende Præsterne her, jeg kan ikke kende Kirkens Ansigt, i alt Fald ikke Kirkens Stifters Ansigt ved alt dette. Vi ofre jo en Masse Penge paa den ydre Mission, paa at omvende Hedninger og i det hele taget fremmede Folk uden for vort Land, men medens man ofrer disse mange Penge og udfører meget Arbejde og styrer mange hæderlige Ord om dem, der gaa ud blandt de vilde Folkelag for at frelse Sjæle, saa sker der her i Landet dette, at man saa godt som kaster Sjælene ud af Døren, ud af Vinduet. Man kan sige, at hvis der er Mis-